

ویژه‌نامه خبری - زیست محیطی چیا، سال اول، شماره ۲۲

فایل شماره‌ی آینده ویژه نامه‌ی چیا:
«شهرستان مریوان و معضلات زیست محیطی آن» می‌باشد. لذا از علاقمندان خواهشمندیم که مقالات و نظرات خود را در این زمینه به دفتر نشریه ارسال فرمایند.

سخن آغازین

من "سهوز" بیرد گهمهوه، گهواهه ههه!

نهانی عه‌زیزی

بیروکهی بنیاد نانی خانووی "سهوزه". خانووی سهوز، بینایه که به که‌مترين دهستيده‌ردن له ژينگه‌دا و که‌مترين ئال‌ووده‌بي. بینای سهوزه، هم ليهاتووه و هم زور جوان و له بىردىله. له خانوو سازى ژينگه‌ييدا، سه‌رنج ده‌دهه شىوه‌ي دامه‌زاراندى دەرگاوه پەنجه‌رەكان که بەرههه ۋاسۇ بن. بىنمچى خانوو، ئەستۇرۇرى دىواره كان، دوولا بۇونى پەنجه‌رەكان، ھىشتنەوهى بۆشايى له دىوار و مېچ و بىنى زەويىدا، كەل و پەللى تايىت بۆ هەر بەشىك، گوشە و قۇزىبىنى دىواره كان به جۈرۈك کە له تىشك و گەرمائى ھەتاو و تارىكى و فيتىكى شەھ و سروھ و شەمال، باشترين كەلک وەر بگىرىت. تەنانەت يرادى تىشك و گەرمائى سەرماء، لەم خانوو‌دا، كۆتپەل و خەنزاش دەكىيت. تەوانى کە بىر له پاراستنى ژينگه و ژيانى "سهوز" دەنەوە، به ئاكار و هەلسسو كەوتى "سهوزهه"، بەرههه پىرى ژيان دەبنەوە. ئەوان، گۈلۈپى كەم مەسرەف و جيا كەردنەوهى كاغزە و روپۇزى نامه له شىشه و پلاستيك و ... به كار دىئىن. درزى دەرگاوه پەنجه‌رەكان بۆ گەرم و ساردى خانوو كە دەئاخن. به كۆئۈزىنەوهى لامپ و كەل و پەلى بەرقى بى پىوپىستى، پاشكەوت له فيشى بەرق و وزەدا دەكەن. له كاتى حەمام كردن له وان كەلک وەر ناگەن و دووش بەكار دىئىن و ئاوى كەمتر له خەسار دەچى. به سەندىنى كاغزە و بەرهەمى دۆزىيە (بازىفتى) يارمەتى دارستان و سروشت دەددن. مەوادى شىمبابىي و سەمى بۆ پاک و پۇختەيى كەمتر بەكار دەھىئىن. بۆ مەودا كورتەكان له ئوتومبىل كەلک وەر ناگەن و پىادەرەھو دەكەن. به خەزن كەردى ئاوى باران و ئاھەرپەكاني دىكە بۆ ئاودىپىرى باخ و باخچە كەلک وەر دەگرن. پانتايى و ژىرىپىتى خانوو كان به ئەندازە و به مەبەستى پاشكەوتى (زە(انزى)) بەكار دەھىئىن. ئەمانە بەشىكىن لەو ھەنگاوه "سهوزانه" بۆ ژيان لە سەرشىتىكى ("سهوزتى").

سەرنجىيکى زور كورت، ئەو راپستىه مان بۆ رۇون و ئاشكرا دەكت کە سەرچاوهى سەرەكى ھەمو زيانه ژينگەيە- كان، دوو باهتى زور گىرگن؛ يە كەم، زور بۇونى حەشىمەت و دووھەم، گەشە ئابورى (رشد اقتصادى). به تايىت، مەرۋە تووشى ھەلە كى سايىكى زور تەستاكىش بۇونەتەوە و پىي وايد، بەختەورى تەنيا و تەنيا لە ئاسوودەيى (رافاد) دايى، نەك لە ھاوسەنگى و قەناعەتدا. به ھۆى زور بۇونى حەشىمەت و گەشە ئابورى، ويسىتە كان بۆ زەوى كشت و كالى، سەرچاوهى زە و ئا و ... زورتر بۇونە. دىاره ئەمە دەپتە ھۆى لە بەين چۈونى دارستانە كان، كەم بۇونەوهى سەرچاوهە كان و بىس بۇونى ئاو و ھەوا، و بەرھەم ھىئانى زىل و پاشماوه زيان ھېئەرەكان.

بە پىي بىلۈرتى كۆمەلە تىۋەنەتەوهىيە كان، تا ۱۵ سالى تر، حەشىمەتى جەهان دەگاتە ۹ مىليار كەس. ئەمەش سەرەرای ئەو ھەمو زيانه ژينگەييانە، قەيرانى قات و قۇرى و بىرسىيەتىسى بە دواوهە. هەر ئىستا ۱/۵ مىليار كەس داهاتيان لە رۆزدە، لە يەك دۆلار كەمترە. لە هەر ۳/۶ چۈركە كەدا، يەك كەس لە بىرسىيەتىدا دەمەرتى ۸۵۰ مىليون كەس لە جىهاندا لەو پەرى ھەزارى و بىرسىيەتىدا دەپتەن. زورتر لە ۷۰٪ خەلکى ھەزار و بىرسى لە دېھانە كاندان.

بەلام بەخۇشىيەو ئەمپۇ دەولەتان و زورىك لە نەتەوهە كان، لە سەر مەتسىيە كانى ژينگەيى نەك هەر هوشيار بۇونەتەوە بەلگۈكۈ، زۇرىش نىڭەرانى داهاتون و ھەنگاوهەلەكىيان بۆ گۈرپانى شىۋازى ژيانيان ھەل ھېئاوهەتەوە. ئەمپۇ زور كەس بە بىنېنەوهى پىوەندى راستەوخۇ لە تىوان پاراستى ژينگە و ئابورى بەنەمەل، بىر لەوە دەگاتە، به كام شىۋە دەتونتىت لە خزمەت ژينگە و باشتىر بۇونە ژيانى خۆى لە بۇوارە كانى تەندىرستى و خورد و خوراک و پاشكەوت و ... دا بىت. يە كى لەو ھەنگاوانە،

(NGO) رېكخراوهىيە كى خەلکى و ناحوكمىيە كە نە گۈرداوه به دەولەتەوە نە شوپىن پەنجەي حاكمىيەت و دەسەلات لە ناوايدا بەدی دەكىيت. (NGO) به شىوه‌يە كى فەرمى ھېچ بۇوجەيە كە دەولەت وەر ناگەریت و بۆ دابىن كەردى كاروبارى مالى خۆى پىشت دەبەستى به ئەندامە كانى يان ئەو كەسانەي كە به شىوه‌يە كە شىۋە كان هاۋىپىن لە گەل كرده وە مەبەستەكانى ئەو (NGO) يە. لە راستىدا (NGO) لە خەلک دروست دەبىت و بۆ خەلکىش دەگەرېتىنە، خەلک سەرى دەخات و لە ئاكامىشدا بۆ خواتەكانى خەلک دەشكىتەوە. زمارە حىسابى ئەنجومەن سەوزى چىا:

١٦٥٧٤٧٤٥ / ٢٧

محیط زیست همواره مواد غذایی مشتق شده از گیاهان و جانوران را در اختیار بشر قرار می‌دهد. تغییر محیط زیست نتیجه اعمال میلیاردها انسان است که در قلب میلیونها جوامع محلی زندگی می‌نمایند. جمعیت و مصرف دو عامل اساسی و تاثیرگذار بر وضعیت محیط زیست هستند. محیط زیست نیازهای افراد به غذا، آب، مسکن و سایر نیازهای اساسی انسان را تامین می‌کند. امنیت غذایی آینده را رشد جمعیت، جنگل زدایی، فرسایش خاک، تهی شدن منابع زیرزمینی، آلودگی‌های زیست محیطی، نابودی گونه‌های گیاهی و جانوری تهدید می‌کند. با این اوصاف اقتصاد و محیط زیست به هم گرە خورده اند. خوشبختانه ما در بخشی از این کره خاکی قرار گرفته‌ایم که کمتر از بقیه نقاط مورد تجاوز و تطاول قرار گرفته و هنوز از ظرفیت‌های زیادی از جمله کشاورزی و توریسم برای بەرھەبرداری برخوردار است. که اگر به جای روی آوردن به شغل‌های کاذب، درست از این ظرفیت‌ها استفاده شود می‌تواند زمینه ساز رشد اقتصادی منطقه را فراهم کند.

ئاگر تى بەردانى دارستانە كان تا بى زىاتر

لەپەرىھى ۲

ئابورى و ژينگە

لەپەرىھى ۳

نقش زنان در رابطەي بىن طبیعت و اقتصاد

صفحە ۴

ھمزىستى اقتصاد با محیط زیست

صفحە ۵

ژينگە پارىزى لە گوندەكانى ناوجەھى

لەپەرىھى ۶

"بە درخت سلام كن"

صفحە ۷

تابورودی و ژینگه

کردن و دهستیوهردانی راسته و خو له کاووباره ئابورییه کاندا دهتوانی بەربهست و چوارچیوه له هەمبەر سەرکیش و کارولکارییه یاساییه کاندا (تخریبیهای قانونی) پیکبینی. ئابوری ئازاد دەرتان بۆ سەرمایه دارەكان هەموار ئەکات تاکو بەبى پەچاوكىدەنی یاسای بەرھەم، پیوست (عرضە) و داخواز (تقاضا) ى له پاده بەدەر شت و مەک بەرھەم بیت. ھەرئیستا خۆمان شاهیدین کە سالانه بە ملیونان تۆن شتومەکى خواردەمەنى، پارچە و جل و بەرگ، کەل و پەلى ناومال، کەرھسەی گواستەوە و ... خراپ ئەبن و پیکەوت و مۆد و شیوازیان کون ئېبى و دەبى لە ناوپیرین و دیسانەوە بەرھەمی تازە دروست کەنەوە. ئەوەش لە حالیکدایه کە بە ملويتان مرۆڤ لە جیهاندا برسى و پەش پروتن و لە سەرەتايىرین کەل و پەلەکانى ژيان بى بەرين: لە كورته وتارەدا بۆمان دەرئەكەوی کە ئابورىي هەوسار چراوی ئەمرۆ بىچگە لە دروست كردەنی نابەرابرییه كومەلا يەتىكەن زۇرتىن گوشار و وقورسايى خستوتە سەر ژینگە.

بۇ نەوانەی کە ئاگەر بە جەستەی كوردىستانەوە دەننەن

ھەر رۆز لە چەندە لاوە جەستەی داغ دەكەن، كى دايىکى خۆي ئازار ئەدا چەند ناشيرينه ئەو كەسەی ئازارى بە دايىکى ئەگا. پىم بلى ئەو دارانەي کە ئىيە ئاگەر لە جەستەيان بەر دەدەن بەرى لافاوى بەھار و هەرھسى زستاناتان لى ناگىن؟ ھۆي پې بۇونى كانيادەكانى و لات ھەر دارستان نىيە؟ ھەزاران كەلىنى ترтан بۆ ناگىن؟ دۈزمنىش ئەو كارەرى ئىيە ناكات، ئەگەر خۆستان لەم ولاته نايەت وە كوو مامۆستا قانع دەلى:

خۆ تو كە و نىت و ئەم دنيا قەفەس

بپۇھەر لايە كە ئارەزوت ھەس خوداي گەورەش لە قورئانى بېرۋۇزدا دەلى تەواوى ئەوانەي وا لە ئەرز و ئاسماڭە كاندان عىيادەتى پەروردىگار دەكەن تەنها بازى لە مرۆفەكان و شەيatiين نەبى. بۇونەورانى ناو دارەكان بەشىك لەو عىيادەتىنە باشە ئەنچى چى بە خوا ئەللىن؟

رۆزى ۲۵ ئى پۇوشپەر بۇ چەند كاتىزمىرىيەك چۈوم بۆ خوار ئاوابىي كەلەوېنچە، زۆر كەم لە دواى گەشتىن بۆ ئەو جىيگا نەگۈوزەرابوو دەنگى ئەبىوت ئاگە، ئاگە، خەلکە راکەن سەرم بەرز كەرددە، دىسان دوو كەل! سەيرم كرد لە ھەر چوار لاوە لاوەن بە سوارى ماشىن و ... بپۇانە لەپەرھەي ۴

و سەرچاوه داھاتىيەكаниدا دەوري بەرچاوه بگىرى. پىش لە ھەرشتى دەبى بگوتى كە جىهانى دووجەمسەرى (دو قطبى) لە ئاستى جىهاندا كېيەركىتى نالە بار و هەوسار پچراوى دروست كردوھ و رۆزھەلاتىش بەبى ئەوھى هەست پېتکات، كەوتۇتە بەر لىشاد و ھەرەشەي جىهانى سەرمایەدارى رۆزھەلاتىش ئەلبەت بىچگە لەو رەھوتە جىهانىيە، لە ئاستى ناوخوشدا جىهانى رۆزھەلاتىش چەند ناوهندىتى (چەند مركزىت) تىكەوتە و بىبەھى و نەيەھەوی رەھوتىكى كېيەركى خوازانە لە هەمو بوارەكانى ئابورى، سىياسى، تىكۈلۈزىكى، نىزامىگەرى و ... لە راپردوو و ئىستا و داھاتووشدا گرتۇتە بەر. بۇ نموونە لاتانى چىن، پۇوسىيە، كورىيە باكۇر و باشۇر، ژاپون و ... بۇ خۆيان لە كېيەركىتى ئابورى دان كە ئاكمامەكەي دروست بۇونى جىهانى سەرمایەدارى نىوان دەولەتانى چەپ و سۆسىيالىستە.

شۇينەوارى نەرىنى و نالەبارى ئەو كېيەركىتىانە لە هەندىك ھۆكارى سەرەكى و بەرچاودا خۇ دەنۋىتىن. يەكەم بە جىهانى بۇونى ئابورى، دوھەم دابەزىنى لاتانى چەپ و سۆسىيالىستى لە داخواز سەرەتكەيىكى خۆيان و دروست بۇونى كەرەتە تايىەتىكەن (خلۇلى سازى)

كەرەتى تايىەتى بە ھۆي ئەوھى كە قازانجى تاكە كەسى سەرباشقەي هەموشىتىكە، ياساۋ پىسا دەوري بەرچاوه نابىنى لە چەرخە ئابورىيەدا بەرھەم هەيتان تەھەرەي بەرچاوه و ھەرودەها ياساي واريات (عرضە) و داخواز (تقاضا) لەسەرەتە دوو رەھوتە واتە خۆدەنۋىتىن. ئەگەر ئەو دوو رەھوتە واتە بەرھەم و داخواز و ھاونىز و ھاۋارىزى يەك بن ئاوا ھاۋىكىشىكە (تعادل) ھەم لە نىوان كۆمەلگا و كۆمەلگا دەسەلات و ھەم لە نىوان كۆمەلگا و ژىنگە دروست ئەبى. بىوهندى كۆمەلگا و ژىنگە و بىوهندى كۆمەلگا و ژىنگە و بىوهندى كۆمەلگا و ژىنگە توانىيە ئىيانى نىيە، بەلام ژىنگە بەبى مەرۆڤ باشتىر ئەزى.

لە راستىدا ناشىكىرى بۇ ژىنگە مەرۆڤ لەناوبىرى، بەلام بەدرؤست كەرنى ياساي مەرقاپايەتى دەتوانىن كارىك بەكەن نە مەرۆڤ بە دەستى مەرۆڤ بچەسەتە و نە كاولكاري قەرەبىو نەكراو (جىران ناپىزىر) تووشى ژىنگە بى سىياسەتى لەبار و ئىدەئالى دەولەتان بەدابىن دەتوانى لەپاراستنى و دەست پىوه گىتنى ژىنگە

لەم سەرددەمەي ئىمەدا باسى ژىنگە وەك باسىكى گرڭ و مەترسى دارى ليھاتوھ. بەھزاران ناوهند رېخراوی ژىنگە پارىزى، دامەزراون و باسى مەترسى لە ناچۇونى ژىنگە گەيشتۇتە ئاستى دەولەتان و ھەرسالىك لە لاتىكدا كۆنفرانس و كوبونەوھى نىيو دەولەتى لە سەر ژىنگە پىكىدى و تەنانەت دواين رېخراوە گەورەكانى دىنيا ئاگادارى ئەو مەسەلەي بۇ، لەوھى كە ئاكمامى ئەو كوبونەوانە گەيشتۇتە كۆئى و چەنگاڭوگەلىك ھەلگىراوە و ئىمە لىتى بى خەبەرین. مەسەلەي گرڭ لەم و تارەدا بىۋەندى كاروبار يا زانستى ئابورى بە ژىنگەوھى. پىوستى مەرۆڤ يَا ھەر ئاژەلىكى دىكە بۇ بىزىو ئىيان ئەركىتى سەروشىتىيە ئەو رەھوتە هەتا هەتايە ھەر بەردهوام دەبى. قۇناخگەلى راپردوو كە مەرۆڤ بۇ بىزىو ئىيان تىپەرى كەردوون، زۇر بۇون و ئاسايىيە و ھەر سەرددەمەك كەلۋېل و ئامىرىك بۇ ھەلپەراندى بىزىو ئىيان ئەركىتى ئاراوه لىكۈلەنە و راپە لەسەر زانستى ئابورى بە شىۋىھى چەپپەر و وھکو زانستى سەرددەم ئەگەرەتە و بۇ سەدەو نىويكە لەمەوبەر كە بە هاتنە ئاراي بېرۇكەگەلى ھزرى وەك ماركسىزم، ديموکراسى و ... جىهانى مەرقاپايەتىان خستە بەرددەم گەورەترين گۇرانكارى و وەرچەرخان.

پىش لە ھەرشتى چىيان دابەش كرا بە سەر دووبالى چەپ و راستدا. جىهانى رۆزئالوا بە پىشت بەستن بە ئاينى مەسحىيەت، ئابورىي ئازاد و جىهانى رۆزھەلاتىش خۆي بەستە و بە ئابورىي سۆسىيالىستى و وەك دوو جەمسەرى دىز بەيەك بەرامبەر يەكترى پاوهستان. كېيەركىتى نىوان ئەو دوو جەمسەرە بۇو بە ھۆي ھەيدىك شەپى مال- وپىرانكەرى وەك شەرەكانى يەكەم و دووهەمىي جىهانى و لە ئاكمادا كېيەركىتى تىكۈلۈزى لەھەمۇ بوارەكانە وەك كېيەركىتى لەبارى بەرھەم ھەيتانى كەرسەتى تەقەمەنلى و كۆكۈز گەيشتۇتە ئاستىكە كەمەترسى كاولكاري بەرىتىرى لە ئاستى دەولەتەندا لى ئەكەويتە و مەبەست لە و تارە ئەۋەيە كە ئايا ئابورىيە كى لەبار و پىكەپپە دەتوانى لەپاراستنى و دەست پىوه گىتنى ژىنگە

نقش زنان در رابطه بین طبیعت و اقتصاد
* مسعود گهنله پوشی

در صد تعییف دام، ۴۲ درصد مراقبت دام و ۱۰۰ درصد کل پرورش طیور را در روستا انجام می‌دهند که این امر علاوه بر پیشبرد اقتصاد روستایی موجب افزایش هرچه بیشتر نرخ رشد و بالا بردن تولیدات غذایی می‌شود. از این رو توجه به شناسایی نقش آنان به منظور دستیابی به امنیت غذایی حائز اهمیت است. وجود دامداران زن در روستاهای کشور دلیل بر مشارکت زنان روستایی در عرصه‌ی تولید مواد لبنی است.

ضمن آن که پرورش کرم ابریشم در مناطق روستایی کشور همیشه با مشارکت زنان همراه بوده است. از طرف دیگر کلیه فعالیت‌های مرتبط با آبزی پروری نیز به وسیله زنان انجام می‌شود. تجربه نشان داده در صورتی که کنترل منابع تولید بر عهده زنان باشد این از نظر غذایی برای خانواده سود بیشتری دارد تا این که منابع توسط مردان اداره شود. نقش زنان در افزایش تولید و رشد درآمد ملی به خصوص در بخش‌های روستایی غیرقابل تردید است و چنانچه در برنامه‌های توسعه به افزایش بهره‌وری آنان توجه شود می‌توان گفت که به طور محسوس تغییرات مثبتی در تولید ملی به وجود خواهد آمد. زنان علیرغم موقعیت نامناسب اجتماعی نقش قابل توجهی را در جوامع کشورهای در حال رشد بر عهده دارند.

اطلاعات موجود در منطقه‌ی خاورمیانه نشان دهنده حمایت بسیار اندک و ضعیف از زنان روستایی در سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه‌ی اجتماعی، اقتصادی و وجود فاصله عظیم جنسیتی در میزان دسترسی آنان به قدرت و منابع مورد نیاز جهت دستیابی به امنیت غذایی، عرصه‌های سیاسی، آموزشی، تکنولوژی، اعتبارات، تحقیقات، توسعه، خدمات و غیره است.

دریزه‌ی لایه‌رهی ۳

موتور و به‌پاکردن به بیل و پاچ و دسته هه‌زگی سه‌وزده دستیان کرد به بردانی ئاگر و کووزانده‌وهی ئاگرکه. به‌خوشی‌وه دوای ئارهق رشتتیکی زۆر و ماندوبوونیکی باش به سه‌ئو و خدیانهت و ئاگردهدا سه‌رکه‌وت. زۆر سپاس بۇ ئەو خەلکه و بیر و بپوای پېتو و قاییمان، له لایین نیشتمانه هه‌زاره‌کەم و هەمموو لالت دۆستانه‌وه سپاسیان دەکەم و دەست و لاقیان ماج دەکەم. دوا لە هەمموو خەلکى ئەم ولاتە و بەرپسان دەکەم سنووریک بۇ ئەم نارهوايیه دابیین، بۇ پاراستنی دارستان و ئەوانهی و لە سروشتنا زیان بەسەر ئەبهن. ئەو کەسانه يان ناتەواو و نەخۆشىن ياخائىن. ئەگەر وايە يان دەرمان يان ياسا... .

و تهیه‌ی خوراک دام، نگهداری و مراقبت از دام و طیور و برخی فعالیت‌های مربوط به بازاریابی و فروش محصولات از جمله زمینه‌های نقش و مشارکت

زنان در سراسر جهان نقش بسیار مهم و تعیین کننده ای را در اداره امور خانواده و جامعه دارند و برای تسريع روند تغییر و تحقق هدف‌های توسعه‌ی پایدار آماده سازی خاک گرفته تا برداشت محصول تامین می‌کنند و پس از برداشت محصول نیز تقریباً مسؤول تمام امور نظیر ذخیره‌سازی، اداره انبار، بازاریابی و گیرند. به گزارش ایونا، آن‌ها به عنوان یکی از عوامل غیرمشهود در اقتصاد کشاورزی و منابع طبیعی سهم فراوانی از کل نیروی انسانی مورد نیاز این بخش را در روستایی در مناطق مختلف کشور تا حدودی متفاوت سطح جهان تشکیل می‌دهند. همچین نیروی عمدہ است.

برای تحول و منبعی بالقوه برای پیشبرد اقتصاد روستایی و افزایش هرچه بیشتر تولیدات مواد غذایی هستند. خزانه، درو محصول و بسته‌بندی، خرمن‌کوبی، تولید زنان در مناطق خاورمیانه سهم عمدہ‌ای از صناعات و فرآورده‌های صنایع دستی عمدتاً بر نیازمندی‌های غذایی خانواده را تامین می‌کنند و از عهده‌ی زنان است.

طریق کار در فعالیت‌های کشاورزی (واحدهای کوچک و ناچیز) یا کارغیرکشاورزی کسب درآمد کرده و با کارهای سخت و وقت گیر امنیت غذایی و شیوه‌ی پشم رسی و تولید انواع فرآورده‌های لبند گچیم و گلیم مشارکت دارند. ضمن آن که در مراحل پرورش و نگهداری دام و طیور، تعییف و مراقبت از دام در عشاير کوچ رو و روستاییان یکجاشین نقش بسیاری دارند.

در ایران حدود هشت میلیون زن روستایی ۱۰ سال به بالا در بخش کشاورزی و منابع طبیعی فعالیت دارند که بخش مهمی از آنان زنان عشايری می‌باشند. روستا نیز به عنوان یک محیط تولیدی همواره نقش مهمی را در اقتصاد کشور ایفا می‌کند و زنان روستایی با دارا بودن نیمی از جمعیت ساکن روستا نقش عمدہ‌ای را در فعالیت‌های تولیدی به عهده دارند.

از طرف دیگر خانواده‌های روستایی به عنوان کوچک‌ترین واحد اقتصادی و اجتماعی این جوامع محل ایجاد انگیزه برای فعالیت‌های مختلف آن‌ها می‌باشد، بنابراین زنان با تاثیر بر چگونگی مصرف خانواده و به عبارتی فرهنگ بهره وری نقش بسیار مهمی در بهبود مصرف خانوار و اقتصاد ملی و نیز توسعه‌ی اجتماعی و فرهنگی ایفا می‌کنند.

در روستاهای ایران نیز زنان بیشتر از مردان در فعالیت‌های دامداری و کشاورزی حضور دارند، به طوری که زنان روستایی و عشايری در سه نظام باز تولید زیست‌شناسختی، تولید نیروی کار و تولید اجتماعی به طور اساسی و تعیین کننده مشارکت دارند. فعالیت‌های مربوط به کاشت، داشت و برداشت نیز سهم بسیاری دارند و ۲۳ درصد چرای دام، ۴۱ مصروف، فرآوری

گردشگری پایدار:

کانون دیدهبانان زمین که یک تشكیل غیردولتی زیست محیط است در راستای معرفی اقتصاد وفادار به محیط زیست، نمونه‌ای از گردشگری پایدار را به علاقه‌مندان محیط زیست معرفی کرده است. یکی از این نمونه‌ها دهکده‌ی (وارس لیگور) در دره‌ی وارا واقع در شمال غرب ایتالیا (شرق جنوا) است. از زراعت تا گله داری از انرژی قابل بازیافت تا بازیافت مواد زاید، از صنعت گردشگری پایدار تا برنامه‌های اجتماعی، همه چیز در این دهکده ۱۶۰۰ هکتاری در میان کوه‌های منطقه‌ی لیگوریای ایتالیا با توجه کامل به طبیعت و محیط زیست انجام می‌گیرد.

در گذشته از جمعیت ۲۳۵۰ نفری این دهکده، جوانان در جست وجوی کسب و کار به شهرها می‌رفتند و افراد مسن در محل باقی می‌ماندند. زندگی اجتماعی دهکده به زوال کشیده می‌شد. افتادن در این سرشیب مسؤولان دهکده را وادار کرد تا از توسعه به رسم معمول دست کشیده و راه توسعه‌ی پایدار را انتخاب کنند که در ۱۴ سال گذشته دهکده‌ی «وارس لیگور» را مبدل به نمونه‌ی در ایتالیا و تمام اروپا کرده است. این اولین اجتماعی است که موفق به کسب دو گواهینامه زیست محیطی در اروپا (ISO ۱۴۰۰۱ در سال ۱۹۹۹ و EMAS در سال ۲۰۰۴) شد و همچنین جایزه بهترین جامعه زراعی اروپا را در سال ۲۰۰۴ کسب کرده است. شهردار این منطقه می‌گوید؛ محیط زیست تنها منبع درآمد ما است و باید همگی از آن استفاده ببریم.

وی همچنین گفت ارائه خدمات و ایجاد مشاغل در چارچوب احترام به محیط زیست و تمیز نگاه داشتن آن به خوبی پیش می‌رود. جایه‌جایی از نحوه‌ی زراعت معمول به زراعت پایدار موجب شده تا ۵۰٪ تعاونی زراعی از تهیه و فروش نهار مدارس محلی و فروش محصولات غذایی خود در سوپر مارکت‌های شهرهای همسایه بهره مند شوند. اغلب تعاونی‌ها از ازدیاد مشاغل و درآمد برخوردار شده‌اند. گردشگری پایدار در وارس لیگور رو به تزايد گذاشته و توجه توریست‌هایی را که در پی آرامش و در ک زیبایی‌های طبیعی هستند و می‌توانند خود را با قوانین زیست محیطی وفق دهند، جلب کرده است.

منبع: سایت همشهری افلاین

همان توسعه‌ی اقتصادی پایدار است. نظام اقتصادی موجود پایدار نیست، زیرا به ظرفیت‌های قابل تحمل محیط زیست برای رشد و پیشرفت اقتصادی توجهی ندارد.

**همزیستی اقتصاد با محیط زیست
گردآورنده: عبدال... محمدی**

اصولاً هنگامی که به مسایل زیست محیطی می‌نگریم و چهارچوب آن را مورد بررسی قرار می‌دهیم به مسایل متعددی بر می‌خوریم که هر یک به نوعی با محیط ظرفیت‌های زمین میزان این رشد، افزایش پیدا نکرده زیست ارتباط دارند در این بررسی‌ها می‌بینیم که عواملی وجود دارند که اثرات مثبت و منفی بر محیط نظام اقتصادی موجود عمدتاً متکی بر استفاده از منابع انرژی تجدید ناپذیر است و به بازیافت و استفاده ای داشته و مکمل هم‌دیگر هستند. هدف اقتصاددانان محیط زیست این است که رابطه مجدد از مواد توجهی ندارد. همه‌ی این‌ها دلایلی برای بین فعالیت‌های اقتصادی و طبیعت را بهتر بشناسند و ما ناپایداری اقتصادی است. با این حال اقتصاد سبز به را در تصمیم‌گیری عاقلانه در خصوص محیط زیست دنبال توسعه‌ی اقتصادی پایدار است.

۳- تعامل بستر حقوقی و اجتماعی جامعه با مالیات‌های سبز: مالیات‌های زیست محیطی یا را بررسی می‌کند. این علم می‌کوشد در مالیات‌های سبز یکی از ابزارهای اقتصادی قدیمی در پیشرفت فناوری و توسعه‌ی اقتصادی- حفظ محیط‌زیست است که سالیان طولانی در اجتماعی انسان را در رسیدن به توسعه‌ی کشورهای مختلف از آن استفاده شده است.

۴- استفاده از این ابزار در مواردی که علم اقتصاد محیط

زیست پیشنهاد می‌کند بسیار لازم و ضروری است و نکه اساسی آن است که اقتصاد و محیط زیست جدای از یکدیگر نیستند. هیچ تصمیم اقتصادی یافته می‌شود. فعلاً در ایران سیستم جریمه وجود دارد که با مالیات بسیار متفاوت است، اما می‌توان با فراهم کردن تحول زیست محیطی وجود ندارد که در آن تأثیر بستر حقوقی و انجام تحقیقات علمی اقتصادی به اقتصادی دیده نشود. در اینجا به بررسی چند موضوع شکلی علمی مقدار مالیات‌های سبز را تعیین کرد.

۱- حسابداری سبز: وارد کردن ملاحظات زیست جریمه می‌شوند؟

محیطی در نظام حسابداری درآمد ملی یا سازگاری آن با ملاحظات زیست محیطی، در واقع همان تخریب محیط زیست را آلوده کننده پرداخت کند. حسابداری سبز یا حساب‌های ملی تعديل شده که مبنای آن همان اصل معروف «پرداخت آلوده‌ساز» (PPP) است؟ البته جریمه‌ی پرداخت از سوی در حسابداری سبز موهاب طبیعی را به شکل «آلوده‌ساز» براساس مقدار آلودگی کم و زیاد می‌شود. حساب‌های اقماری، با مکانیسمی تحت عنوان اصلاح انگیزه این کار آن است که آلوده کننده هزینه سیستم حساب‌های ملی با رویکرد ملی که همان آلوده کننده‌ی خود را با توجه به استانداردهای موجود SEEA است مورد توجه قرار می‌دهند در واقع در حسابداری سبز تلاش می‌شود تا پیش از آن که هزینه آلودگی را نمی‌پردازند و آن را به خاطر فعالیتشان (EDP) است.

در حسابداری سبز موهاب طبیعی را به شکل «آلوده‌ساز» براساس مقدار آلودگی کم و زیاد می‌شود. حساب‌های اقماری، با مکانیسمی تحت عنوان اصلاح انگیزه این کار آن است که آلوده کننده هزینه سیستم حساب‌های ملی با رویکرد ملی که همان آلوده کننده‌ی خود را با توجه به استانداردهای موجود SEEA است مورد توجه قرار می‌دهند در واقع در حسابداری سبز تلاش می‌شود تا پیش از آن که هزینه آلودگی را نمی‌پردازند و آن را به خسارات غیر قابل جبرانی به محیط زیست وارد شود. جامعه تحمل می‌کنند.

سیستم‌های حمایتی حیات کرده زمین مورد حفاظت لذا در تصمیم‌گیری‌های جدید در خصوص فعالیت‌های اقتصادی از دیدگاه اقتصاد محیط زیست، فعالیت‌ها

۲- اقتصاد سبز: یعنی نظام اقتصادی موجود توانایی باید براساس هزینه‌های اجتماعی و منافع اجتماعی بازسازی خود را به صورت پایدار داشته باشد. این سنجیده شوند و اثرات خارجی فعالیت‌ها در نظر گرفته شود و آلوده کننده ملزم به رفع آن شود.

تعریف بسیار ساده‌ای از اقتصاد سبز است، در واقع

ژینگه پاریزی له گوندنه کانی ناوچه مهربوان (۳)

"ئومید مه حمودی"

با خبره زده کانیان بیونه ته جی ھوانه و ھی گه مال و دیله سه گه کان. کوشتنی ئو سه گانه ش لاین خلکه و به جو یکی تر ژینگه کی تر یگاه کی کشت و کال و کرد و خلکی ئسراوا له ریگاه کی کشت و کال و نازه لداری و باخ دادی، به لام هر به نه ریتی کون ژیانیان داین ده کهن. خله و دانه ویله و توتو ن و شیر ناسراواترینیان، "پرده توولینه" يه. به دریابی رو باره که به روزه چنار و شوره بیه کان جوانیه کی تاییه تیان به خشیوه ته سروشی گوندنه که. به لام ئه و ھی داخه دانیشتوانی ئسراوا، له پیس کردنه ئو چمه جوانه دست ناپاریزین و زبلی مالان و پلاستیک و نایلون و... ده ریزنه نیو رو باره که و پیس و ناشیرینی ده کهن. ده ریزنه نیو رو باره که و پیس و ناشیرینی ده کهن. به لام ئه و ھی که زیاتر له هممو شتیک لهش و رو خساری ئاوایی ئسراوا نه خوش و لاواز کرد و دو پرسی سه ره کین، يه که میان؛ گه مارو درانی ئسراوا له لاین چندین کارگه و کارخانه گه ور و بچوکی وه که: ئیسفالت، بھرد شکین، بتون و مریشك به خیو کردن و ھی، که نه ک هر خیریکیان بؤ ئو گوندنه نیه، به لکوو يه ک سر ژینگه و سروش و زیانی ئسراوا یان قر کردووه. ناوی هندیک له کارگانه برتین له: کارگه کی ئیسفالت شاره داری، کارگه کی ماد بتون، بھرد شکینی ئیداره ریگا بیان، بھرد شکینی ئه حمده نه سیمی، کارگه کی مریشكی عهلى ئه حمده دی، کارگه کی مریشكی ئه حمده حیدری، کارگه کی مریشكی عهلى باقه دم، کارگه کی کارا بتون.

دو و هم بابت، دارا زدنی زبل و پاشخوانی خلکی مهربوان به سر گوندنه ئسراوا دایه. زبل و پاشخوانی شاری مهربوان له دو کیلومه تری ئسراوا ده لدریزیریت. ئه مه به ھوی میش و مه گزه و ھممو جو ھر نه خوشین و پیس و چه په لیه ک ده گویزیریت و بؤ ناو ئاوایی. له لایه ک دیک، زیان و بھر هم کانی ئو و هر زیرانه که مه را کانیان له پهانی ئو زبلانه گه ور و ھی له مه ترسیه کی تو قینه ردایه. به ھوی ناپرایه تی ده برینی خلکی ئسراوا، بپار بیو، شاره داری زبل کان به شیوه سtanدارد بشاریه و به لام به داخه و بؤ بپاره جی به جی نه کرا و شاره داری هممو رۆزیک زبلی شاریک له نزیک ئه مه گوندنه هله لدریزیریت و تیواران تاگری تی به ده دهات و دو و که لیکی بؤگن تاسمانی ئسراوا داده پوشیت. هر رهها به بونه ئو زبلانه و سه گ و چه قمه لیکی زور بهر بونه ته ئو ناو و زیانی خلک و ئازه لو مه و مالاته کانیانی خستو و هم ترسی زور تر و مه زرا و ناله باره رزگار بکهن.

ناساندی ژیان و ژینگه کی گوندنه ئه سوا

"دانیشتوانی ئه سراوا کون ۳۵ سال پیش تیستا به يه ک جاری شویتی گوندنه که ھی خویان گواسته و له گوندیکی نزیکی دیکه، هر به ناوه و (ئه سراوا تازه) نیشته جن بون و تیسته ۱۰۰ بنه ماله به ۵۳۳ که سه و له گوندی ئه سراوا، که له ۷ کیلو و متري روزه لاتی شاری مهربان هه لکه و توه، ده زین. ئه سراوا گوندیکی زور کونه و گه لیک ئاسه واری میز و وی سه رده می زور کون (ھو و مه گه لیک که مردوو له گه ل کل و پهلي ژیان تیدا ده گه ریته و ده زاران سال لهمه پیش". کاک ئومید مه حمودی که خوی خلکی ئه سراوا، له را پر تیکدا، باسی بار و ده خی ئه سراوا" مان بؤ ده کات.

کوچ و به جی هیشتی ئاوایی، له ئه سراوا تا راده یه ک که مه. له ماوهی ۷ سالی را برد و ده ته ده ۱۰ بنه ماله به ره و شار کوچیان کرد و هر و ها ریزه دانیشتوان به ره و کمی رو شت و به خوشی و "ئه سراوا" کیشی ئاوی خواردن و هممو ئاویش کیشی بؤ هممو ماله کان کراوه و کوتوری ئاویش دارواه. به لام کیشی گوره ئه گوندنه، ئاوپر وی به داخه و ئاوپر و فازل اوی مالان به شیوه کی زور بؤگن و ناشیرین ده ریزه نیو کولان و به بھر دم مالاندا تیده پریت و سه ره پای قورا و چلپاوی دایمی ناو ئاوایی، ئو ئاوپر وی بوبه ته مه کوی میش و میشووله و ده عبا زیان به خشکان و سرچاوه و نه خوشینی جو را جو. گرفتیکی دیکه "ئه سراوا" سه ره پای مه سافه کی زور که می له جاده یه سه ره کی مهربان - سه قز؛ ریگا و جاده که یه تی، که دوای ئه مه هممو ساله پشت گوی خراوه و نه ک هر قیره تاو نه کراوه بله لکوو زو بھشی کهند و کوسپه. دیاره ئه مه کاریگه ری نه رینی له سر هات و جو و گواسته و هی پیداویستی خلک زوره. له ببواری بهرق و تله لفون و سووته مهندی کیشمان نیه و ئه مانه دایین کراون و به خوشی و به ھوی دایین بونی نه و بو به سووته مهندی زستان و کار و باری بنه ماله، تا راده یه کی زور دارستانه کانی ده ره و بھری ئاوایی له تیاچوون رزگاریان بوبه. جی سر نجه که ته دهی پالپیش

همهی فصل‌ها زیباست*

طیعت منظره‌ای زیبا است مثل فصل‌ها؛ فصل بهار فصلی است، که همه‌ی درختان لباس سبز می‌پوشند. این فصل بسیار زیبا است و آدم دوست دارد همیشه بیرون باشد و هوای قشنگ آن را تنفس کند.

فصل تابستان هم فصل قشنگی است. در این فصل کشاورزان به کار مزرعه مشغول می‌شوند، تا برای ما محصولات فراهم کنند. بچه‌ها هم برای شادی خود به استخر می‌روند و خانواده‌ها به مسافرت می‌روند.

در فصل پاییز مدرسه‌ها باز می‌شوند و دانش آموزان برای کسب علم و دانش زیادتر به مدرسه می‌روند. در فصل پاییز درختان جامه‌ی زرد رنگی می‌پوشند. پرستوها به سفری دور و دراز می‌روند. در پاییز طیعت رنگ سبز خود را کم کم به رنگ زرد می‌دهد و به حرف مردم فصل غم شروع می‌شود؛ که به نظر من هنگامی که برگ های رنگ‌وارنگ، درختان را می‌پوشاند و به خصوص آن وقت که رقصان به زمین فرود می‌آید، بسیار تماشایی است؛ و من هنگامی که بر روی برگ‌های زرد پا می‌گذارم، انگار تمام دنیا مال من است.

وقتی زمستان می‌شود دنیا را برف می‌پوشاند. در فصل قشنگ زمستان درختان جامه‌ی قشنگ می‌پوشند و این برف‌های سفید رنگ با رقص به زمین می‌آیند. ما بچه‌ها باید این را فهمیده باشیم که این همه طیعت زیبا و دوست داشتنی از نعمت‌های خداوند است. ما باید با شیوه‌ی درستی با آنها رفتار کنیم تا خداوند از ما راضی باشد و این طیعت زیبا همیشه برای ما باقی بماند.

* چنور قادری

چنار در هوای آلوده‌ی شهرهای بزرگ هم رشد می‌کند. چوبی محکم دارد و از آن برای ساختن مبل، جعبه‌ی پیانو و صندوق‌های چوبی استفاده می‌شود. میوه‌اش شبیه یک توب پشمaloی قهوه‌ای است که آخر پاییز روی درخت دیده می‌شود. پوست چنار به رنگ خاکستری و ترک خورده است. جایی که پوست ندارد، صاف و نرم است.

*هُسَرِينْ مَرَادِي، كَلاسْ پِنْجَمْ دَبَّسَتَانْ شَاهِدْ

به درخت سلام کن*

در کوچه‌ی شما چند تا درخت هست؟ در حیاط خانه چطور؟ اسم آنها را می‌دانی؟ آیا تا حالا از خودت پرسیده‌ای این درخت‌ها اینجا چکار می‌کنند؟ آنها همسایه‌های خوب و دوستانی مهربان هستند که سال‌های سال، شب و روز، یک جا می‌ایستند، هوای آلوده شهر و روستاهای ما را می‌گیرند و به جایش هوای تمیز و خنک پس می‌دهند. تازه فقط این نیست. خودت خوب می‌دانی که درختان چه فایده‌های زیادی دارند. کتاب‌هایی که می‌خوانیم، دفتری که در آن می‌نویسیم، میوه‌هایی که می‌خوریم و بعضی از داروها، از هدیه‌های این دوستان سبز ما هستند. حیف نیست هر روز بی تفاوت از کنار آن‌ها بگذریم؟ حیف نیست که با آن‌ها صمیمانه دوست نشویم؟

برای شروع دوستی، اول باید اسم همیگر را بدانیم. مگر نه؟ به درخت سلام کن واسم را به او بگو؛ بعد اسم او را بپرس. اگر زیان درخت را یاد بگیری، می‌بینی که او با برگ‌هایش، میوه‌اش، تنهاش، گل و شاخه‌هایش، اسمش را به تو خواهد گفت. بعضی از درخت‌ها را از روی میوه می‌توان شناخت. زمانی که میوه‌ای روی شاخه نیست، باید از روی شکل برگ‌ها، شاخه‌ها و تنه درخت را بشناسیم. حالا با چند تا از درختان بیشتر آشنا می‌شویم:

یادت می‌آید اولین درختی که کشیدی چه شکلی بود؟ یک تنه‌ی راست و یک کله‌ی گرد داشت؟ "بله؟" خوب پس یک درخت "نارون" را می‌کشیدی. برگ درخت نارون شبیه یک قلب است که دورش دندانه دنده است. از چوب آن برای ساختن قایق، بشکه و معرق کاری استفاده می‌شود. پوست

قهقهه‌ای آن هم خاصیت دارویی دارد.

کاج؛ کاج‌ها در زمستان هم سبز هستند و در بیشتر نقاط ایران دیده می‌شوند. چوب کاج برای ساختن تیرهای مخابرات و تهیه خمیر کاغذ به کار می‌رود. برگ آن شبیه سوزن‌های سبز بلند و صافی است که چندتاجند تا از دم به هم چسبیده‌اند. از تنه کاج نوعی شیره بیرون می‌آورند که به آن صمغ می‌گویند. از این صمغ برای تهیه فیلم عکاسی، استون، الک، رنگ و مواد دارویی استفاده می‌شود. میوه‌ی آن هم شبیه به یک تخم مرغ پولک پولک است که سفت، خشک و قهوه‌ای رنگ است و به آن معروف می‌گویند. دانه‌ها در زیر پولک‌ها قرار دارند. چنار؛

"گول"

ئەم گولە رازاوه‌یە
بۇن خۆش وگەشاوه‌یە.
وھك ئىمەمىي مەندال جوانە
ھەيمىاي خۆشى ۋىيانە.
پەرەكانى رەنگىنە
پىر لە عەشق و ئەويىنە.
بىيگەرەدە وھكۈو مەندال
ھەر وھكۈو ئىمەمىي خوين ئال.
ئىمەين شەكۆفەي ۋىيان
گەشاوهين وھكۈو گولان.
بۇنى ۋىيان خۆش ئەكەين
دەلتان پىر خرۇش ئەكەين.

"جەبار ساپىر"

آثار مندرج در ویژه نامه چیا لزومنظر گردانندگان نمی باشد.

چیا در اصلاح، ویرایش و تلخیص مطالب آزاد است.

مطلوب ارسالی بازگردانده نمی شود.

مطلوب خود را به صورت تایپ شده ارسال فرمایید.

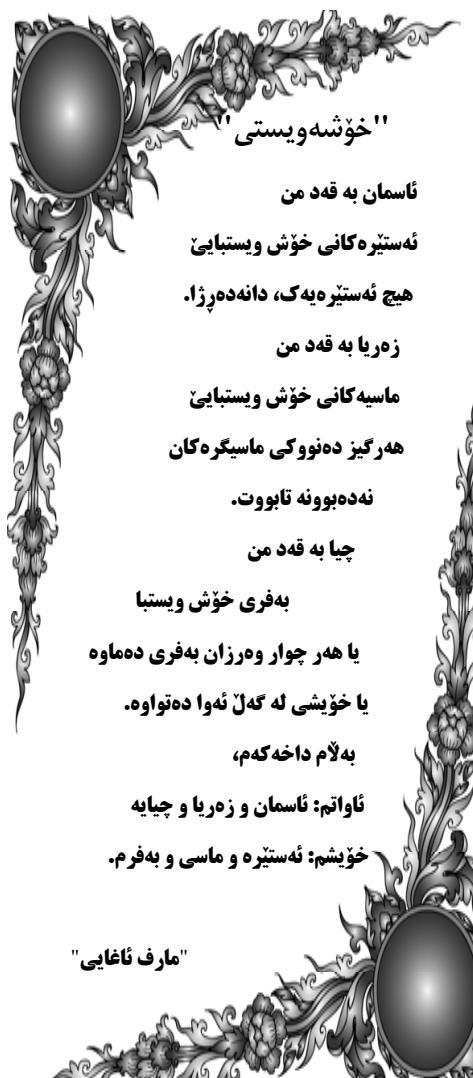
اصل مقالات ترجمه شده ارسال و در صورت استفاده از منابع، اسم آنها ذکر شود.

آدرس: مریوان. جنب میدان میوه و تره بار تلفکس: ۰۸۷۳۲۵۰۹۷۲

حوادث غیر متربقه ۳

یکی دیگر از معضلات و مشکلات شهرستان مریوان، ساخت و ساز بی رویه در حاشیه های این شهرستان بوده که جمع کثیری از مردم به ویژه روستاییان عزیزان که به شهرستان مهاجرت می کنند با توجه به شرایط خاص اقتصادی و فرهنگی در اینگونه محلات اسکان گزیده اقدام به ساخت و ساز و سرپناه می نمایند بر خود لازم دانسته به عنوان یک شهر وند مسئول در مقابل جامعه با زبانی ساده و روان و کوتاه پیرامون این معضل چند نکات اساسی را بیان دارم.

وقتی ما در مکانی و فضایی به نام شهرستان سکونت می نماییم فضا و محدوده آن شهرستان دارای قوانین و مقررات خاص خود می باشد تا شهر وند بتواند با استفاده از امکانات و خدمات ارگان و نهادهای ذیر بيط رفاه مناسب داشته باشد. اما متأسفانه چون در اینگونه محلات، ساخت و ساز مغایر با طرح جامع شهری بوده، در نتیجه معابر عمومی، کوچه و خیابان کم عرض، فضاهای آموزشی، تفریحی و درمانی کم، یا بسیار در سطح پایین شکل می گیرد که این امر علاوه بر مشکلات عدیده و فراوان برای عزیزان ساکن در حاشیه شهری، از دیدگان حوادث و سوانح بسیار در معرض ریسک و خطر پذیری قرار خواهد گرفت، مثلا برای نمونه اگر خدایی ناخواسته واحد مسکونی دچار حریق شود، به علت تنگی کوچه ها امکان ورود ماشین آتش نشانی جهت اطفاء حریق وجود ندارد یا اینکه در زمان زلزله و سیل، به علت تراکم بیش از حد سکونت و کم عرض بودن کوچه ها و خیابان ها امکان تسریع در خدمات رسانی حادثه دیدگان وجود ندارد و در نتیجه دچار خسارات جانی و مالی فراوانی خواهد شد. لذا از کلیه مردم متعدد مریوان و حاشیه نشینان خواستاریم با آگاهی از این معضل اساسی در ساخت و ساز و خرید و فروش، کاملا دقت نموده و ضمن خودداری از پرداخت هزینه زیاد در اینگونه مکان ها، محل سکونت خود و خانواده را دچار مشکل نسازند تا در آینده با آسوده خاطر زندگی نمایند. عبدالا... چمنی

«خوش ویستی»

ئاسمان به قەد من

ئەستىرە كانى خوش وىستبىايى

ھېچ ئەستىرە يەك، دانەدەپزى.

زەربا به قەد من

ماسىيە كانى خوش وىستبىايى

ھەرگىز دەنۇوکى ماسىگە كان

نەدەبۈونە قابووت.

چىبا به قەد من

بەفرى خوش وىستبا

يا ھەر جوار وەرزان بەفرى دەمماوه

يا خۆيىسى لە گەل ئەنۋا دەتوواه.

بەلام داخىدەم

ئاوازم: ئاسمان و زەربا و چىبا

خۆشىم: ئەستىرە و ماسى و بەفرم.

«مارف ناغايىي»

- از راهنمایی و رانندگی خواهشمندیم، برای رعایت قانون، از پارک کردن ماشین گشت و قرار دادن سایبان ببر روی خط عبور پیاده در چهارراه شهرداری خوداری کنند.

از همشهريان عزيز می خواهم که فرزندان خود را نصیحت و آموزش دهند که مزاحمت تلفنی برای مراکز امدادی از قبیل اورژانس و آتش نشانی ایجاد نکنند تا باعث ایجاد حوادث ناگوار نشود.

«يىك كارمند»

عده اى زىاد از خانواده ها شب ها برای تفریح به میدان نوروز مى روند متسافانه سطل اشغالى جهت جمع آوری زباله ها وجود ندارد بنابراین از شهرداری محترم تقاضامندیم که جهت نصب سطل های زباله در محوطه میدان اقدام نماید.

«فرزاد داروند»

از شهرداری تقاضا دارم که پیاده رو منتهی به تالاب زریبار را که مدت ها ویران شده است دوباره بازسازی کنند.

«عبدالا... عالى»

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

انجمن سبز چیا

شورای سودبیری:

عرفان حسینی، محمد دانش، بیان نیک بین، امین عزیزی

همکاران این شماره:

نگین درخشانی، لقمان کهنه پوشی، شریف باجور، مهدی زند

کریمی

صفحه آرآ: محمد غریب فیضی - سعدی صیدی

شماره تماس ۰۹۱۰۵۴۶۶۳۶۹.

